

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-64/08-R14

Název školy: **Základní škola Opava, Mařádkova 15 –
příspěvková organizace**

Adresa: Mařádkova 15, 746 01 Opava

Identifikátor: 600142868

IČ: 70999244

Místo inspekce: Základní škola, Mařádkova 15, 746 01 Opava

Termín inspekce: 12. – 14. únor 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Zřizovatelem Základní školy Opava, Mařádkova 15 – příspěvková organizace je Statutární město Opava. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 980 žáků, školní družinu s kapacitou 241 žáků a školní jídelnu - výdejnu s kapacitou 455 jídel. Ke dni inspekce navštěvovalo školu 482 žáků, z nichž asi 5 % dojíždí z okolních obcí. Ve srovnání se školními roky 2005/2006 (613 žáků) a 2006/2007 (547 žáků) dochází k poklesu počtu žáků vlivem demografického vývoje.

Plně organizovaná škola má 24 tříd. Výuka v 1. a 6. ročníku probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a v 2. až 5. a 7. až 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola. Jedna třída (pouze chlapci) v 8. a jedna v 9. ročníku je vyučována podle vzdělávacího programu Základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy (zaměření na basketbal).

Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik školy (její název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutích MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Od poslední inspekce došlo ke sloučení se Základní školou Opava, Krnovská 101. Po konkurzním řízení byl do funkce ředitele opět jmenován stávající ředitel. Činnost školy se výrazně zaměřila na tvorbu školního vzdělávacího programu, postupné dovybavování výpočetní technikou a zlepšování materiálních podmínek.

Ve škole není instalován kamerový systém se záznamovým zařízením.

II. Ekonomické údaje

V roce 2005 byla škole poskytnuta celková dotace finančních prostředků ze státního rozpočtu ve výši 18 129 000,- Kč, v roce 2006 ve výši 18 824 300,- Kč a v roce 2007 ve výši 18 287 270,- Kč. Přidělené finanční prostředky odpovídají snižujícímu se počtu žáků a zároveň nárůstu nárokových složek platů pracovníků. Výrazné snižování výkonů se negativně promítá do výše nenárokových složek platů.

III. Hodnocení školy

Vedení školy

Školní vzdělávací program/obsah vzdělávání

Školní vzdělávací program (ŠVP) je zpracován podle požadavků školského zákona i podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

ŠVP zohledňuje podmínky a možnosti školy, vymezené výchovně vzdělávací strategie cíleně směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Inspekčními hospitacemi ve 3., 5., 6. a 9. ročníku bylo zjištěno, že zvolené metody a formy výuky podporují inovaci obsahu vzdělávání v realizovaných vzdělávacích programech.

Strategie a plánování

Ředitel školy deklaroval strategii rozvoje školy, která vychází z analýzy současného stavu a formuluje základní cíle. Reaguje na potřeby žáků i požadavky rodičů, je v souladu s reálnými možnostmi školy a reaguje na měnící se podmínky. S dlouhodobými záměry školy jsou seznámeni zaměstnanci, zřizovatel i školská rada.

Dlouhodobá strategie je rozpracovávána do ročních plánů práce a ty pak do měsíčních plánů. Je prováděno hodnocení dosaženého stavu a jsou přijímána opatření na všech úrovních plánování.

Ředitel školy a řízení pedagogického procesu

V provozním a organizačním řádu jsou jasně uvedeny kompetence jednotlivých pracovníků v oblasti pracovní, řídicí a kontrolní. Systematicky realizovaná kontrolní a hospitační činnost je funkční a účinná. Zřetelně jsou vymezena kritéria pro hodnocení pracovníků a pravidla pro pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům. V dlouhodobé koncepci školy je zakotvena podpora realizace ŠVP a inovace vzdělávacího programu Základní škola. Školní řád je zpracován.

Základní škola má vytvořen funkční vnější i vnitřní informační systém s využitím zpětné vazby. Počet provozních porad, jednání pedagogické rady a schůzek metodických orgánů

umožňuje včasné předávání informací o poskytovaném vzdělávání a přijímání konkrétních návrhů a opatření.

Dopad vlastního hodnocení školy a vnitřního kontrolního systému

Vlastní hodnocení je zpracováno v souladu s ustanoveními prováděcího předpisu školského zákona a využívá kritéria, která si škola vytvořila. Obsahuje kritické posouzení dosaženého stavu i přijatá opatření.

Vlastní hodnocení bylo projednáno v pedagogické radě a tvoří dostatečný podklad pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Zdrojem informací pro hodnotící závěry je promyšleně realizovaný vnitřní kontrolní systém.

Předpoklady školy pro naplnění obsahu vzdělávání

Personální podmínky

Výuku na obou stupních školy zabezpečuje 37 pedagogických pracovníků, z nichž jeden nesplňuje podmínky odborné kvalifikace. Odborná kvalifikace jednotlivých vyučujících je vhodně využívána k plnění cílů realizovaných vzdělávacích programů.

Problematické žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se škola systematicky věnuje, což je doloženo v řadě dokumentů. Odbornou péči žákům poskytuje sedm dyslektických asistentek. Škola využívá i služeb externího školního psychologa.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků má škola stanovené priority, které jsou v souladu s její dlouhodobou strategií. Umožňuje také další vzdělávání respektující individuální zájmy vyučujících.

Bezpečné prostředí ke vzdělávání

Ve všech místech poskytovaného vzdělávání a školských služeb vytváří škola žákům zdravé výukové prostředí a umožňuje i jejich školní stravování. Učebny i veškeré ostatní prostory školních budov jsou čisté a účelně vybavené. K podpoře trvalého zdravého vývoje žáků přispívají i přilehlé venkovní školní prostory, které slouží k tělovýchovným a relaxačním aktivitám.

Školní preventivní strategie vychází z analýzy současného stavu prevence sociálně patologických jevů ve škole a vymezuje obsah i formy práce s žáky v rámci výuky i samostatných primárně preventivních projektů. Materiál je zpracován účelně, s důrazem na konkrétnost a funkčnost jednotlivých aktivit. Umožňuje tím předcházet vzniku sociálně patologických jevů, případně reagovat na dílčí negativní zjištění z provedených dotazníkových šetření. Škola průběžně vyhodnocuje sociální, zdravotní i bezpečnostní rizika včetně šikany žáků a na jejich základě následně přijímá příslušná opatření.

K zajištění bezpečnosti žáků a ochrany jejich zdraví při činnostech souvisejících se vzděláváním je vypracována potřebná dokumentace. Prokazatelným způsobem probíhá poučení žáků o chování a bezpečnosti ve škole. Evidence úrazů je vedena přehledně. Jejich počet v posledních třech letech je mírně klesající až vyrovnaný (12, 10 a 11 přepočtených úrazů na sto žáků), nejčastěji se vyskytují při tělovýchovných činnostech.

Přijímání ke vzdělávání

Ve sledované oblasti škola úzce spolupracuje se spádovou mateřskou školou, svou výchovně vzdělávací práci propaguje rovněž formou vydávaných informačních letáků pro rodiče. Přijetí žáků k základnímu vzdělávání probíhá v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními. Přestup žáků z jiných škol a jejich případné problémy související se změnou vzdělávacího programu, zejména v případech odlišností ve výuce cizích jazyků, jsou řešeny ve spolupráci s třídními učiteli a jednotlivými vyučujícími žáků.

Partnerství

Přínos partnerství pro rozhodování vedení školy

Šestičlenná školská rada byla ustavena s účinností od 1. listopadu 2005. V souladu s platnými právními předpisy schvaluje výroční zprávy o činnosti školy i školní řád včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Projednává rovněž návrhy rozpočtu i zprávy o hospodaření školy. Její úzce provázaná činnost s Unií rodičů pozitivně ovlivňuje realizování koncepčních záměrů školy.

Spolupráci se zřizovatelem hodnotí vedení školy jako plně funkční, operativně jsou řešeny veškeré finanční i organizační problémy. Škola udržuje úzký kontakt s dalšími institucemi, odbornými pedagogickými pracovišti i zájmovými organizacemi v regionu. Úspěšně se rozvíjí i vzájemná partnerská činnost s polskou školou Gimnazjum Racibórz. Hodnocení úrovně spolupráce se všemi partnery je zařazeno rovněž do vlastního hodnocení školy.

Vedení školy na základě realizované spolupráce a provedených dotazníkových šetření rodičů přijímá opatření k dalšímu zkvalitňování vzdělávání. Zákonným zástupcům žáků jsou poskytovány informace o výsledcích žáků ve výuce, a to prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách, na třídních schůzkách či při individuálních pohovorech.

Průběh vzdělávání

Vnitřní prostředí školy

Vnitřní prostředí všech školních budov vytváří příznivé klima pro vzdělávání žáků. Rozhovory v průběhu inspekce prokázaly jejich spokojenost a jistý pocit sounáležitosti se školou. Převažující pozitivní hodnocení celkové atmosféry ve škole dokládá rovněž realizované dotazníkové šetření. Z jeho výsledků vyplynulo zejména pozitivní hodnocení přístupu většiny učitelů k žákům a výrazný posun v kvalitě materiálních podmínek školy.

Podmínky výuky a jejich využití

Z rozboru zpracované vnitřní dokumentace školy, navazující prohlídky školních budov i z realizovaných inspekčních hospitací vyplynulo, že dosažené zkvalitnění materiálních podmínek školy má pozitivní vliv na zvýšení celkové úrovně vzdělávání. S učebnicemi i učebními pomůckami pracují žáci cíleně a účelně, ve výuce jsou často využívány různorodé informační zdroje včetně informačních a komunikačních technologií. Veškeré prostory, které má škola k dispozici, slouží k podpoře výuky a na ni navazujících, obsahově různorodě zaměřených zájmových aktivit žáků.

Hodnocení žáků

Ve škole jsou dodržována stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání. Během inspekčních hospitací učitelé využívali zejména průběžného slovního hodnocení žáků, ve třídách mladších žáků směřovalo vždy k podpoře jejich aktivity ve výuce i celkové motivace k učení. Hodnocení úrovně vzdělávání žáků v průběhu jednotlivých čtvrtletí probíhá v provázanosti jednání pedagogické rady a činnosti metodických sdružení a předmětových komisí. Podněty a připomínky z jejich jednání přispívají k celkovému zkvalitňování vzdělávací práce školy.

Účelnost a účinnost podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zaměření školy na sportovní aktivity a charakter všech školních budov neumožňuje vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Péče o žáky s vývojovými poruchami učení je zajištěna v souladu s vypracovanými individuálními vzdělávacími plány podle odborných doporučení příslušných poradenských zařízení, zásady pro jejich hodnocení jsou obsaženy rovněž v Klasifikačním řádu. Výsledky uvedené podpory jednotlivých žáků jsou pravidelně vyhodnocovány a na základě získaných zkušeností je stanovován další postup práce ve výuce i mimo ni.

Výstupy

Úspěšnost žáků ve vzdělávacím procesu

Velmi přehledné a podrobné zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací práce jednotlivých tříd předkládají vyučující pravidelně na jednáních pedagogické rady. Sledování výsledků vzdělávání je začleněno rovněž do zpracovaného vlastního hodnocení školy. Průběžně jsou řešeny případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování, vyučující monitorují příčiny selhávání žáků a podávají návrhy na jejich případná odborná vyšetření.

Ve výsledcích srovnávacího testování SCIO provedeného u žáků 8. ročníku ve školním roce 2005/2006 se prokázaly rozdíly v dosažené kvalitě jednotlivých klíčových kompetencí žáků. Jejich celkové výsledky však byly ve třech paralelních třídách mírně nad průměrnými hodnotami úspěšnosti žáků 8. ročníků v ČR, pouze jedna z testovaných tříd byla celkově hodnocena mírně pod uvedeným průměrem.

Ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008 proběhla celkem čtyři srovnávací testování žáků 8. a 9. ročníku (SCIO, CERMAT) se zaměřením na zjištění jejich úrovně matematických dovedností, dovedností v českém jazyce i obecných studijních předpokladů či dovedností. Rovněž z tohoto testování vyplynuly výrazné rozdíly ve výsledcích paralelních tříd i v individuálních výkonech jednotlivých žáků. Souhrn dosažených výsledků se stal pro vedení školy důležitým podkladem ke zjištění prokázaných nedostatků a z něj vycházejícího dalšího plánování.

Závěrečné hodnocení:

Finanční prostředky státního rozpočtu ve sledovaném období odpovídaly vykazovaným výkonům.

Vzdělávání probíhá v souladu se Školním vzdělávacím programem a vzdělávacím programem Základní škola. V jejich rámci je prováděna inovace obsahu, metod a forem výuky se zaměřením na individuální rozvoj žáků.

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu se strukturou a principy rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Funkční řízení školy a kvalitní materiální podmínky vytvářejí velmi dobré předpoklady pro jeho naplňování.

Škola průběžně zjišťuje dosahované výsledky vzdělávání a přijímá opatření ke zkvalitnění výuky.

Poskytování vzdělávání je v souladu s právními předpisy a realizovanými učebními dokumenty.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy Opava, Mařádkova 15 - příspěvkové organizace, schválena usnesením Zastupitelstva Statutárního města Opava č. 641/27/ZM 02, ze dne 16. 10. 2002, s účinností od 1. 1. 2003
2. Změna zřizovací listiny Základní školy Opava, Mařádkova 15 - příspěvkové organizace, schválena usnesením Zastupitelstva Statutárního města Opava č. 288/17 ZM 04, ze dne 12. 11. 2004, s účinností od 21. 9. 2004
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení (dále rejstřík), čj. 2103/2006-21, ze dne 8. 2. 2006, s účinností od 8. 2. 2006

4. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku, čj. 3158/2007-21, ze dne 20. 3. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
5. Jmenovací dekret do funkce ředitele příspěvkové organizace Základní škola Opava, Mařádkova 15, ze dne 17. 5. 2004, s účinností od 1. 8. 2004
6. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2007, ze dne 9. 10. 2007
7. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2006, ze dne 13. 10. 2006
8. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005, ze dne 13. 10. 2005
9. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2007, ze dne 9. 10. 2007
10. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2006, ze dne 13. 10. 2006
11. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2005, ze dne 13. 10. 2005
12. *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání*, ze dne 3. 9. 2007
13. *Plán práce na školní rok 2007/2008*, projednán pedagogickou radou dne 3. 9. 2007
14. *Školní preventivní strategie*, ze dne 1. 9. 2007
15. *Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2007-2008*, ze dne 3. 9. 2007
16. *Měsíční plány*, za období září 2007 až únor 2008
17. *Školní řád*, ze dne 1. 9. 2006, schválen školskou radou 25. 9. 2006
18. *Klasifikační řád*, ze dne 3. 9. 2007, projednán pedagogickou radou dne 3. 9. 2007, schválen školskou radou dne 10. 9. 2007
19. *Provozní řád*, ze dne 1. 1. 2007
20. *Organizační řád*, ze dne 3. 9. 2007 včetně *Dodatku k organizačnímu řádu – vedoucí zaměstnanci*, ze dne 23. 10. 2007
21. *Vlastní hodnocení školy, období 2005 – 2006 a 2006 - 2007*, ze dne 15. 10. 2007, projednáno pedagogickou radou dne 22. 10. 2007
22. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2006-2007*, ze dne 3. 9. 2007, projednána pedagogickou radou dne 3. 9. 2007, schválena školskou radou dne 10. 9. 2007
23. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2005/2006*, bez data, projednána pedagogickou radou dne 4. 9. 2006, schválena školskou radou dne 25. 9. 2006
24. *Srovnávací testování pro žáky základních škol a víceletých gymnázií 2006/2007 – 8. ročník (SCIO testy) včetně Souhrnné zprávy*, květen 2006
25. *Srovnávací testování pro žáky základních škol a víceletých gymnázií 2006/2007 – 9. ročník (SCIO testy) včetně Souhrnné zprávy*, prosinec 2006
26. *Srovnávací testování pro žáky základních škol a víceletých gymnázií 2006/2007 – 8. ročník (SCIO testy) včetně Souhrnné zprávy*, červen 2007
27. *Srovnávací testování pro žáky základních škol a víceletých gymnázií 2007/2008 – 9. ročník (SCIO testy)*, včetně *Souhrnné zprávy*, listopad 2007
28. *Souhrnné výsledky školy – projekt Kvalita (CERMAT)*, 9. ročník
29. *Výsledky dotazníkového šetření žáků 6. a 9. ročníku ve školním roce 2007/2008*
30. *Průzkum šikanování*, pracovní listy k dotazníkovému šetření pro žáky 8. ročníku ve školním roce 2007/2008
31. Rozvrh hodin podle tříd, školní rok 2007/2008 k termínu inspekce
32. *Knihá úrazů – ZŠ Opava, Mařádkova 15*, vedená od 12. 9. 2000 k termínu inspekce
33. *Knihá úrazů – ZŠ Opava, Krnovská 101*, vedená od 5. 12. 1996 k termínu inspekce

34. Záznam o úrazu ve školním roce 2007/2008 – ZŠ Opava, Mařádkova 15, ze dne 21. 12. 2007, 9. 1. 2008 a 15. 1. 2008
35. Záznamy o úrazu ve školním roce 2007/2008 – ZŠ Opava, Krnovská 101, ze dne 13. 11. 2007
36. Zápisy z jednání pedagogické rady ze dne 4. 9. 2006, 22. 11. 2006, 25. 1. 2007, 18. 4. 2007, 25. 6. 2007, 3. 9. 2007, 22. 10. 2007, 22. 11. 2007, 24. 1. 2008
37. Zápisy ze zasedání Školské rady při ZŠ Opava, Mařádkova 15, příspěvkové organizaci, ze dne 13. 3. 2006, 25. 9. 2006, 8. 1. 2007, 10. 9. 2007
38. Dokumentace k jednáním Unie rodičů, za období 2004 k termínu inspekce
39. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2007/2008 k termínu inspekce
40. Třídní výkazy 1. až 9. ročníku k termínu inspekce
41. Katalogové listy žáků ve školním roce 2007/2008 k termínu inspekce
42. Dokumentace o přijetí dítěte do 1. ročníku základní školy ve školním roce 2007/2008, čj. 94 - 96/2007, 98 - 101/2007, 103 - 104/2007, 109 – 112/2007, 114 – 126/2007, 128 – 129/2007
43. Dokumentace o přijetí žáků k základnímu vzdělávání v průběhu školního roku 2007/2008, čj. 270 – 280/2007, 330/2007, 467/2007, 8/2008 k termínu inspekce
44. *Kolektivní smlouva pro rok 2007*, ze dne 1. 1. 2007
45. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2007-2008*, ze dne 3. 9. 2007
46. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2007/2008 k termínu inspekce

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ivan Tuček

Mgr. Ivan Tuček

PhDr. Renata Mecnerová

PhDr. Renata Mecnerová

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Nádražní 20, 792 01 Bruntál.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zaslá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekci. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Opava 7. 3. 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jiří Koflák

Jiří Koflák